

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 12230

Tarih : 11.06.2025

10/2800

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Japonya'da yaşayan Kürt ve Alevi yurttaşların maruz kaldıkları ayrımcılık, nefret söylemi, hedef gösterme, ağır insan hakkı ihlalleri, ötekileştirilme, sosyal ve medeni haklardan mahrum bırakılması iddialarının araştırılması ile Türkiye'nin yurt dışında yaşayan yurttaşlarının sosyal, medeni ve kültürel haklarının korunması ve hedef haline getirilmeleri karşısında yaşam hakları başta olmak üzere tüm temel haklarının korunması yönünde çalışmaların yapılması ve gerekli önlemlerin tesisi amacı ile Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz. 10.06.2025

Meral DANIŞ BEŞTAŞ

Erzurum Milletvekili

GEREKÇE

Japonya’da tahminlere göre 2 bin civarında Türkiye vatandaşı Kürt nüfus bulunmaktadır. 1990’lı yılların başından itibaren, yayla yasakları ve baskı koşullarından dolayı hayvancılık yapamaz hale gelerek Japonya’ya göç etmek zorunda kalan Kürtler, Japonya’daki katı göçmenlik ve iltica politikaları nedeniyle pek çok yaşamsal haktan mahrum durumdadır. Önemli bir kısmı çalışma hakkından da yoksun bırakıldığı için hayatlarını idame ettirebilmek için kaçak olarak ağır ve tehlikeli işlerde çalışan Kürt göçmenlerin eğitim, sağlık gibi temel haklara erişimi de ciddi kısıtlamalar altındadır. 2023 yılından beri de Kürt göçmenler ve giderek Müslümanlar, değişen göçmen yasalarının yarattığı risklerle birlikte ırkçı, ayrımcı saldırıların hedefi haline gelmişlerdir.

Japonya’nın Saitama Eyaleti’ne bağlı Kawaguchi ve Warabi şehirlerinde yaşayan Kürt göçmenler 2023 yılından beri sistematik ve yaygın bir biçimde sosyal medyadan hedef gösterilmekte, etnik kimlikleri ve dini inançları üzerinden nefret objesi haline getirilmeye çalışılmaktadır. Japon aşırı sağının yürüttüğü bu sistematik hedef gösterme kampanyası giderek ırkçı sokak gösterilerine dönüşmüş ve vaziyet Avrupa’daki İslamofobik hareketlere benzer bir hal almıştır.

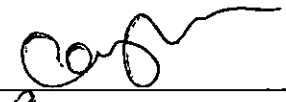
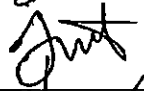
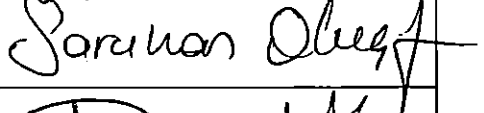
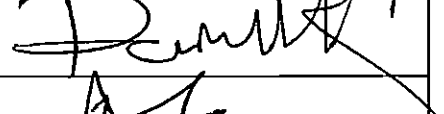
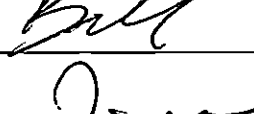
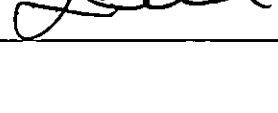
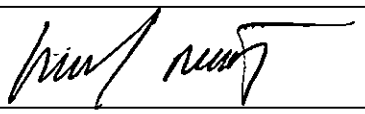
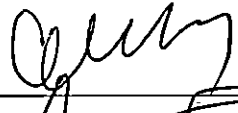
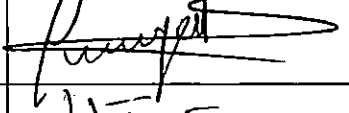
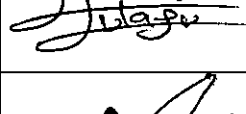
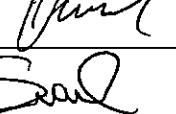
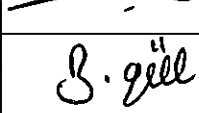
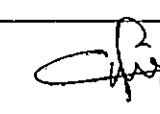
Bir süredir ırkçı grupların hedefinde olan Kürtlerin kurmuş oldukları dernekleri ve sosyal ve kültürel etkinlikleri (düğünleri, piknikleri, Newroz kutlamaları vs) Japonya ve Türkiye kamuoyuna “terör faaliyeti” olarak yansıtılmış ve Kürt göçmenler sistematik olarak hedef alınmıştır. Kürt çocuk ve kadınlarının parklarda, marketlerde, sokaklarda izinsizce çekilmiş fotoğrafları sistematik olarak sosyal medyada paylaşılmakta ve bunlara hakaretlerle, tehditlerle, yalanlarla dolu mesajlar eşlik etmektedir. Nefret söylemi nedeniyle başta Kürt kadın ve çocukları olmak üzere göçmen topluluk ciddi bir risk altında kalmaktadır. Nitekim bu nedenle 22 Kasım 2024 tarihinde Saitama Bölge Mahkemesi tarafından Japonya Kürt Kültür Derneği ofisi çevresinde 600 metre çapında nefret söylemi içeren gösteriler geçici olarak yasaklanmış ve nispeten dini/etnik azınlıklara yönelik nefretin hukuken sınırlanmasında bir adım atılmıştır.

Yine Türkiye’den yapılan nefreti körükleyen paylaşımlar nedeniyle Japon Barolar Birliği de geçtiğimiz yıl Ağustos ayında nefret suçlarına karşı acil eylem planı oluşturarak bir avukat grubu kurmuştur. Ancak tüm bu girişimler ırkçı grupların nefret odaklı fillerini engelleyememiştir. Diğer yandan bu tür sosyal medya etkileşimlerinin Türkiyeli takipçiler tarafından da körüklendiğine dair yaygın kanaat ve kanıtlar bulunmaktadır. “Kürtler korkunç”, “Onları kovun,” gibi çağrılar; nefreti körüklemiş; bu tür paylaşımlar Mart 2023’te yaklaşık

40.000 iken, Nisan'da 240.000'e, Temmuz'da ise 1.08 milyona kadar çıkmıştır. Mart 2024 itibarıyla sayı 2.42 milyona kadar ulaşmış olup güncel veriler henüz hesaplanamamıştır. Fakat bu dağılım ve artış vahim bir duruma işaret etmekte, Japonya'daki Kürtlerin yaşam hakkını tehdit etmektedir.

Fakat bütün bu ırkçı kuşatmaya rağmen Türkiye'nin Japonya Büyükelçiliği'nin veya Nagoya Konsoloslugu'nun, Kürt vatandaşlarının insani haklarını koruma konusunda gerekli girişimlerde bulunmadığı söylenmektedir. Bahse konu Kürt göçmenlerin, Kürt sorunundan kaynaklı ekonomik, sosyal ve siyasal sebeplerle Japonya dâhil pek çok ülkeye iltica etmiş olmaları, vatandaşı oldukları Türkiye tarafından ırkçı bir kampanya karşısında yalnız bırakılmaları sonucunu doğuramaz.

Öte yandan Japonya'nın taraf olduğu uluslararası sözleşme ve anlaşmalar, hakeza BM tarafından konulan şartlar yaşam hakkının en üst çerçevede korunmasını, kimliği, kökeni, siyasi pozisyonu ne olursa olsun hiçbir insanın insanlık onuruna hâlel getirecek bir muameleye maruz bırakılamayacağını emretmektedir. Diğer yandan bu yükümlülükler, Türkiye'nin de, dünyanın neresinde olurlarsa olsunlar, kendi yurttaşlarını koruma sorumluluğu çerçevesinde olup maruz kalınan hak ihlalleri acil önlem alınmayı gerektirmektedir. Halihazırda Japonya'da yaşayan yurttaşların hedef gösterilmesi karşısında bir tutum takınılmamış olması yurtdışında yaşayan tüm yurttaşların da hedef olma riskini içinde barındırmaktadır. Bu bahisle parlamentonun aksiyon alması, Japonya'da ırkçı grupların hedefi halinde olan yurttaşların yaşamsal güvenliklerinin sağlanması açısından bir gerekliliktir.

1	NEJLA DEMİR	AĞRI	
2	FERİT ŞENYAŞAR	ŞANLIURFA	
3	CEYLAN AKÇA CUPOLO	DİYARBAKIR	
4	İBRAHİM AKIN	İZMİR	
5	KEZBAN KONUKÇU	İSTANBUL	
6	HAKKI SARUHAN OLUÇ	ANTALYA	
7	PERİHAN KOCA	MERSİN	
8	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
9	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	
10	ZEYNEP ODUNCU KUTEVİ	BATMAN	
11			
12	HEVAL BOZDAĞ	AĞRI	
13	OSMAN CENGİZ ÇANDAR	DİYARBAKIR	
14	SÜMEYYE BOZ	MUŞ	
15	ÖMER FARUK HÜLAKÜ	BİNGÖL	
16	ONUR DÜŞÜNMEZ	HAKKARİ	
17	GEORGE ASLAN	MARDİN	
18	SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP	BİTLİS	
19	BURCUGÜL ÇUBUK	İZMİR	
20	CELAL FIRAT	İSTANBUL	